

LICHT.

„De opening Uwer woorden geeft licht.”
(Ps. CXIX : 130.)

Vóór den geopenden Bijbel zitten en uitzien naar licht, dat is de ware houding.

Het kind zit in den Bijbel te lezen en vindt genot in de geschiedenissen. Of ze hem te hoog gaan? Hij denkt er niet aan. Hij meent wel te verstaan, wat hij leest; van wat hem niet duidelijk is, maakt hij zich wel een voorstelling, meer of minder dicht bij de waarheid, en het gelezene wordt een deel van zijn geestesleven, voor alle volgende jaren. Misschien wordt het op den achtergrond gedrongen, maar bij verschillende gelegenheden komt het weer voor den dag en oefent zijn werking en trekt de ziel in zijn geheimzinnige sfeer en spreekt van dingen, die niet van deze aarde zijn, al zijn ze op aarde gebeurd.

Ik ken zulk een kind.

En ik ken datzelfde kind, vijftig jaren later. In die vijftig jaren is geen dag voorbijgegaan, dat hij niet in den Bijbel heeft gelezen, en heele gedeelten kan hij wel van buiten

opzeggen, zonder dat hij ooit moeite heeft gedaan om ze te leeren. Bovendien heeft hij opzettelijke studie van den Bijbel gemaakt, in de eenzaamheid en in bespreking met anderen.

En dacht gij, dat hij nu den Bijbel kende en verstond? Hij staat er nog precies zoo voor als een halve eeuw geleden. Nog leest hij en meent hij te verstaan, en van wat hij niet begrijpt, maakt hij zich een voorstelling, min of meer nabij de waarheid, maar telkens toch ook stuit hij op moeilijkheden, die zich nu pas als moeilijkheden openbaren, en die hij vroeger meende te verstaan. Doch dat maakt hem volstrekt niet moedeloos en verdrietig, want ook dit is zijn ervaring, dat juist de moeilijkheden tot openbaringen worden.

Jarenlang heeft hij over een woord heengelezen, zonder er bijzondere aandacht aan te wijden, en eensklaps staat datzelfde woord voor hem als een raadsel. Maar hij dankt God, dat het hem een raadsel wordt: het zal worden opgelost. God vestigt zijn aandacht op het woord, opdat hij het zal leeren verstaan.

En nu zoekt hij naar de beteekenis. Hij zoekt eerst in de Schrift zelf, gaat, zoo hij het kan, na, wat het woord beduidt in de oorspronkelijke taal, waarin het geschreven is; gaat vooral na, in welk verband, in welk redebeleid het voorkomt, en let ook er zeer op, of het een woord is uit de Brieven of de Evangelieën, uit de Profetieën of de Psalmen. Hij zoekt naar verwante woorden in de Schrift. Hij slaat boeken op van hen, die over de Schrift ter toelichting hebben geschreven; de een mag immers den ander tot licht zijn, en de uitleggers helpen hem misschien wel op den goeden weg. Hij spant zich op alle manier in, om het woord, dat hem een raadsel werd, te verstaan.

Maar dat alles is hem toch het voor naamste niet bij zijn onderzoek. Die eene vragende blik zegt alles. Hij vraagt den Schrijver van het Boek Zelf naar Zijn toelichting. Tot beter adres kan hij zich niet wenden.

Het geschreven Woord is een kostelijke gave van God. Maar geef het aan een blinde, en hij zal het niet kunnen lezen. En geef het aan een geestelijk blinde, en hij zal het niet kunnen verstaan.

Er zijn zoogenaamde ongeloofigen — onverschilligen zou beter naam zijn — die met veel drukte verklaren, dat de Bijbel een verouderd boek is en ze hebben hem nooit gelezen. Maar er zijn ook veel ernstige ongeloofigen, die den Bijbel hebben gelezen en onderzocht en ontleed, en die voor zijn raadselen blijven staan, zonder oplossing te vinden.

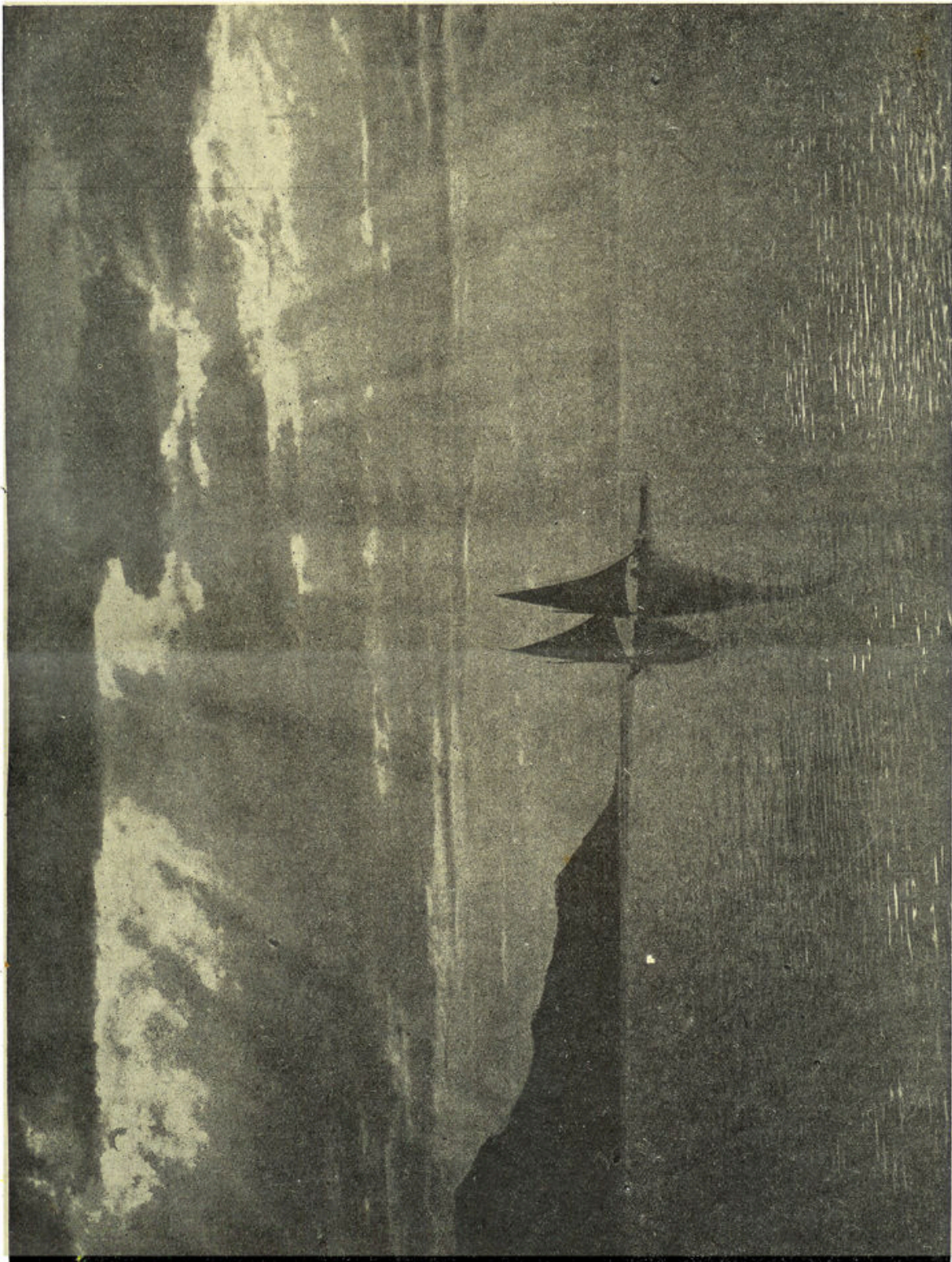
Omdat ze geen vragenden blik door het venster slaan.

Ze blijven staren op het Boek, op de letter, op de inkleeding, op den taalvorm — waar de geloovige ook op let — maar ze verzuimen op te zien van het Boek naar den Auteur, van de letter naar den geest.

Dat doet de geloovige. „De opening Uwer woorden geeft licht, den eenvoudige wijsheid gevende.” Dat is zijn ervaring al zoo dikwijls geweest, en daarom vertrouwt hij, dat hij ook licht zal krijgen over wat hem thans in het Boek tot een moeilijkheid is geworden.

Op allerlei wijze komt dat licht. Soms door een woord, dat hij leest of hoort. Soms door een invallende gedachte, vooral 's morgens bij het ontwaken. Soms, en dat vooral is schoon, soms door een stuk levensgeschiedenis, waarvan het licht uitstraalt op het Boek.

„In Uw licht zien wij het licht.”

Naar een kunstioto.

Vraagt ge een geloovige, of hij den geheelen Bijbel begrijpt, dan zal hij u blijmoedig antwoorden: „Nee, want het is een Goddelijk boek, dat nooit door een mensch ten volle begrepen zal worden.”

Vraagt ge hem, of hij altijd met het onderzoek bezig is, dan zal hij misschien klagen, dat hij in 't geheel geen moeilijkheden ontmoet, en hij wil erkennen, dat die toestand een verkeerde is; er mag bij hem geen stilstand zijn, geen teruggang in den ijver.

Maar bindt zich op zijn ziel een moeilijkheid, iets, dat hij niet vatten kan en dat hij toch vatten wil met al de kracht van zijn ziel, dan legt hij vóór zich het Boek, maar zijn vragende blik ziet van het boek af naar buiten. De kamer is te klein voor dien blik; het is een blik in de oneindigheid, een blik naar den Oneindige. En Die opent Zijn woorden, die spreekt Zelf verstaanbaar tot wie in ootmoed vraagt om licht. Van licht tot licht voert Hij hem en van wijsheid tot wijsheid wordt de eenvoudige geleid.

A. L.

- STAATSLIEDEN - UIT DEN WERELDOORLOG.

„Rijkskanselier” FRIEDRICH EBERT.

„Rijkskanselier” tusschen aanhalingsteekens.

Want Friedrich Ebert, de kleermakerszoon uit Heidelberg, is wel als „rijkskanselier” in de plaats van prins Max van Baden, toen de keizer afstand deed, aan 't hoofd van het Deutsche Rijk gesteld, maar reeds weinige dagen later werd de titel zelf, die al te zeer aan 't oude régime herinnerde, afgeschaft, of tenminste buiten gebruik gesteld.

Friedrich Ebert en Lloyd George . . .

Er is tusschen beiden overeenkomst en verschil.

Beiden zijn het mannen van zeer geringe „komaf,” en dat ze elk in hun eigen land tot de hoogste macht konden opklommen, toont genoegzaam aan, in welk een „democratischen” tijd wij leven; maar beiden steken ook door hun natuurlijke, aangeboren begaafdheden hóóg uit boven al het volk; een bewijs, hoe ook in de meest democratische eeuw het God de Heere is, die de gaven en talenten uitdeelt naar Zijn welbehagen.

Hij verhoogt dezen en vernedert genen.

En doet dit naar den vorm des tijds!

Haman wordt gehangen en Mordechai verhoogd, in het koninkrijk van den absoluut over leven en dood zijner onderdanen beschikkenden Ahasveros.

Zóó gaat het nu niet meer . . .

Al gebeurt het ook nu nog wel, dat wie heden zich geplaatst ziet aan 't hoofd van den Staat, straks den kogel krijgt, zoodra de revolutie tegen zijn bewind het wón, of zoodra zijn revolutiegolf door een volgende, nóg weer hooger stegerende, wordt overstort, en de revolutionair van heden door de bolsjewiki van straks als verrader des volks wordt ter dood gebracht.

Hoe 't zij, 't blijft te allen tijde waar:

God verhoogt dezen en vernedert genen.

En 't geslacht van hoogen ouderdom en groot aanzien, of den man van veelomvattende kennis en professorale geleerdheid, zal Hij een zoon doen geboren worden, die net genoeg verstand verkreeg, om niet idioot te heeten, — terwijl uit de nederige werkmanswoning, waar men leeft van den dag in den dag en 't vaak een worsteling is, om 't gebrek te weren, mannen zich naar boven werken als Lloyd George en Friedrich Ebert.

Dat doen ze niet in eigen kracht.

Of ze 't willen weten of niet.

Daarover beslist voor negen tienden datgene, wat ze in beginsel meekregen, toen ze in 't aanzijn geroepen werden; wat reeds vóór hun geboorte de soevereine en almachtige God in hen had gelegd.

Friedrich Ebert kreeg veel mee.

De omstandigheden waren hem niet gunstig.

't Was in 't gezin zijns vaders een worstelen, om 't hoofd boven water te houden, en 't was al mooi, dat Friedrich, de gewone volksschool behoorlijk afloopen kon.

Die gaf hem haar eindonderwijs.

Nergens is hij verder ter schole geweest.

Dan alléén in de hoogeschool-des-levens, die hem met zijn zich straks steeds duidelijker ontplooiende, schitterende geestesgaven gevormd heeft tot den man, die hij nú is.

Na de volksschool, 'n vak; dat spreekt!

't Komt er op aan, om wat te gaan verdienen.

Ebert koos het vak van modelmaken.

Maar elk uur van den dag en den nacht, dat hij uitweeren kon, werd gebruikt voor de studie.

Aan dure lessen kon natuurlijk niet worden gedacht, maar boeken zijn, voor wie de gangen en paadjes kent, nog weleens goedkoop te bemachtigen of desnoods te leenen, en 't was ongeloofelijk, wat Ebert niet in zich opnam, en waarheen zich zijn dorst naar kennis niet openbaarde.

Stuur aan zijn leven en studie gaf het socialisme. Wat niet slechts 'n stelsel is, als b.v. 't vrijhandelsstelsel van Adam Smith, maar dat een levensbeschouwing, een levensrichting vertegenwoordigt; dat ziel en zinnen 'n menschenleven lang op het hoogst weet te boeien en te spannen.

Hetgeen voor den Christen-geloovige de religie en de persoonlijke levensgemeenschap met den Christus is, dat werd voor Friedrich Ebert, gelijk voor zooveelen, het ideaal van Marx.

En zoo kwam hij in de beweging.

Uit zijn vak ging hij over naar de pers.

In 1892 werd hij te Bremen redacteur van een plaatselijk socialistisch blad; kwam er in den stadsraad, en kreeg ook een betrekking bij de socialistische vakbeweging.

In 1905 kwam hij in 't bestuur der partij.

Maar het duurde nog tot 1912, eer hij tot lid van den Rijksdag gekozen werd, voor het district Elberfeld-Barmen, 'n echt middelpunt van allerlei nijverheid, brandpunt van het socialisme.

Dáár kwam hij weldra als superieur man naar voren en kreeg er binnen zeer korten tijd een leidende plaats; gold er als iemand, voor wien nog een groote toekomst was weggelegd.

Er waren echter oudere gegadigden met länger staat van dienst.

En zoo gebeurde het, toen 't monarchaal bewind zijn laatste stuipreuking deed, en probeerde om op den ouden mantel van star behoud, van kras militarisme en ongeneselijke bureaucratie, een nieuwe supra-democratische, ja roode lap te zetten, . . . dat de socialisten Scheidemann, Mauer en David in 't kabinet van prins Max gekozen werden, en Ebert er nog buiten bleef.

Ebert heeft nochtans dat bewind trouw gesteund.

Maar spoedig had men hem noodig, hem, den man met wien velen sympathiseeren en die zijn tegenstanders imponeert.

'n Kleine man met zwarten baard. Met levendige, door-dringende oogen, die getuigen van zijn vurig temperament, dat hij evenwel geleerd heeft door groote zelfbeheersching binnen de perken te houden.

Een indrukwekkend redenaar, zoowel in de raadzaal als op de volksvergadering. Terwijl de ingewijden hem kennen als een man van scherp verstand.

Moge dat hem den rechten weg doen vinden!

Want het is zeker wel de moeilijkst denkbare taak, een volk van 70 á 80 millioen zielen in dézen tijd, onder de zeer exceptioneel ongunstige omstandigheden, waarin Duitschland zich bevindt, een weg naar een betere toekomst te banen.

P. Br.